

Arkivsaksnr. 21/17645-1
Saksbehandler Elisabeth Kristine Pettersen

Saksgang	Møtedato
Ungdomsrådet	07.04.2022
Kultur, idretts- og friluftsutvalget	08.04.2022
Oppvekst- og utdanningsutvalget	08.04.2022

Orientering om prosjektet «Renovering skolegårder» fra oppstart 2018 til i dag samt fremtidige planer i perioden 2022 til 2025

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

Sak og prioriteringsliste for perioden 2022- 2025 tas til orientering.

Stig Tore Johnsen
Kommunedirektør

Mette Mohåg
Avdelingsdirektør Bymiljø

Hva saken gjelder

Det er en orienteringssak om arbeidet som har vært gjort i forbindelse med prosjektet «Renovering skolegårder» fra 2018 og frem til i dag og som viser en prioriteringsliste i perioden 2022- 2025. Innholdet i «Handlingsplan for uterom ved skolegårder 2018-2021» er enda gjeldende, med unntak av prioriteringslisten.

Saksutredning

Innledning

I 2017 ble «Handlingsplan for uterom ved skoler i Tromsø kommune 2018- 2021» vedtatt sammen med et saksframlegg der den økonomiske rammen på 12 millioner årlig ble vedtatt. Midlene disponibelt per år ble redusert til 6 millioner i 2019 og er for perioden 2022-2025 avsatt med en løpende bevilgning på 6 millioner per år.

Innrapporteringer fra skoler, foreldreutvalg og andre om tilstanden på skolegårder i Tromsø, i tillegg til registeringsrapport om tilstanden på skolegårder i Tromsø 2014 dannet bakteppe til handlingsplanen. Fra 2018- 2021 har det vært et fremdriftsmessig etterslep på noen større prosjekter av ulike årsaker. Parallelt med de større tiltakene har det blitt gjennomført en del mindre tiltak spesielt rettet mot lekeapparater som har blitt demontert grunnet slitasje og sikkerhetsrisiko.

Egen investeringspost til oppgradering og utskiftning grunnet slitasje og sikkerhet ble tatt ut av investeringsbudsjettet i 2018 og dekkes nå over sekkeposten på 6,0 mill.

Koronasituasjonen har gjort det ytterligere viktig å fokusere på uterom ved skoler på grunn av oppdeling av elever i kohorter og den økte bruken av uterommene også utenom friminuttene. Bruk av naturen og andre uteområder avlaste rommene innendørs. Ute er det lettere å holde anbefalt avstand.

Det er generelt sett viktig at uteområdene ved skoler er store og varierte nok. Gode uterom ved skoler er viktig sett i forhold til folkehelseperspektiv og bomiljø. Skolenes uterom har et stort potensial som nærmiljøanlegg og sosial møteplass også på kveldstid.

Det bygges og fortettes i Tromsø, noe som stiller større krav til kvaliteten i uterommene. Naturkvaliteter som før var en selvfølge må innarbeides i nye planer. Intensivt bruk der flere aktiviteter må inn på mindre arealer krever gode kvaliteter på materialer.

Status for plan 2018 – 2021 – Tiltak utført

- Uterommet ved Gyllenborg skole har blitt ferdigstilt og uterommet ved Borgtun skole har blitt totalrenovert.
- Møteplassen ved Kroken ungdomsskole er etablert og finansiert gjennom penger fått fra privat giver.
- Sandnessund skole som skal oppgraderes samtidig som nye Kvaløysletta ungdomsskole har fått en egen disposisjonsplan.
- Det er skissert opp løsninger for uterommene ved Lunheim- og Ramfjord- skole.
- Straumbukta skole har fått ny treningspark i august 2021 som en del av en større oppgradering og det er planer om å gjøre flere tiltak i denne skolegården.
- Det er montert basketballkurver ved Grønnåsen skole og det prosjekteres flere tiltak her.
- Det er igangsatt en delrenovering av skolegården ved Tromsdalen skole.

Det har også blitt gjort en del mindre tiltak og noen av disse er finansiert gjennom Renovering skolegårder:

- Gjerde på Kaldfjord skole
- Montering av Zip- line på Reinen skole
- Nye apparater ved Workinnmarka og Krokeldalen skole
- Renovering av en del basketballbaner.
- Det har også blitt gjort et eget prosjekt med erosjonssikring/hinderløype ved Stakkevollan skole.

Det har blitt bevilget egne midler til kunst i skolegårder som administreres gjennom Kunstordningen, Tromsø kommune. Dette arbeidet koordineres med Park, idrett og friluft sitt arbeid.

Figur 1 En del tiltak som har blitt utført av Park, idrett og friluft, Tromsø kommune i perioden 2017- 2021.

Prioritering for perioden 2022- 2025

Bakgrunn for prioriteringsliste for skolegårder fra 2022- 2025

Prioriteringslisten for skolegårder tar følgende faktorer og innspill i betraktning:

- Om det skal gjøres annet gravearbeid i tilstøtende omgivelser: trafiksikkerhetstiltak, etablering av nye lysanlegg eller om det skal opp nye bygg.
- Ønsker fra foreldreutvalg og skoler. Alle skoler har besvart spørreskjema om tilstanden på uteområdene.
- Tendens i øking i elevtall eller ikke.
- Resultater fra levekårsundersøkelsen 2019.
- Park, idrett og friluftsvurdering av kvaliteten på skolegårdene gjennom registreringer.
- Innspill fra Seksjon for skole, Tromsø kommune.
- Utdanningsdirektoratet har blitt bedt om å komme med innspill til prioritering, men har gitt tilbakemelding på at de har tillitt til allerede utført medvirkning.

Problematiske fellestrekk i uterommene er:

- *Lite helhetlig planlegging:* mange skolegårder bærer preg av å ikke ha noe helhetlig planlegging og er renoverert litt her og der med nytt og gammelt utstyr.
- *Overvannsproblematikk:* manglede fall og overvannsløsninger.
- *Universell utforming:* det er ofte en del terrengforskjell i uterom i skolegårder og vanskelig å få til universell gode løsninger. Det brukes en del rundstokk som kantavgrensning mellom uterom og sikkerhetssonen til lekeapparatene. Sand brukes som fallunderlag. Mange lekeapparater er derfor ikke tilgjengelig for barn i rullestol.
- *Vintersituasjon:* mange skolegårder er laget for bruk i barmarksesongen. Deler av året er deler av skolegårdene dekt av snødeponi. Det tar ei stund før snødeponiene smelter på våren og områdene kan brukes til de aktivitetene de er tiltenkt.
- *Dårlig asfalt.*
- *Lite busker, trær og stor slitasje på grønne omgivelser.*
- *Lite leke- og aktivitetselementer:* ballbaner, lekeapparater, sandkasser.
- *Dårlig belysning.*

Det er også store utfordringer knyttet til drift- og vedlikehold av skolegårdene. Nivået på drift- og vedlikehold av uterom må tas opp som en egen sak. Forfallet er stort og uten tilstrekkelig driftsopplegg og tilhørende midler til drift og vedlikehold vil det være utfordringer med å holde od standard.

En del oppgaver blir i liten grad (eller ikke i det hele) ivaretatt; så som spredning av sand fra sandbasseng og sandkasser, rydding av søppel, drift av kunstgress- og grusbaner og annet løpende vedlikehold som må utføres på ukentlig basis. I tillegg til enkle reparasjoner av ballnett, skeive basketballkurver og lignende. Trær, busker og stauder blir i liten grad skjøttet. Det er også utfordringer knytta til trafikksituasjonen ved mange skoler. Personbiltrafikk og leveranser med større biler bør holdes utenfor selve skolegården. Når det gjelder trafikksikkerhetstiltak utenfor selve skoletomta er dette lagt til under andre prosjekter administrert av Veg som ligger under Seksjon for uterom og mobilitet.

Større oppgraderinger i skolegårder (5 millioner per år)

Fra 2022- 2025 er det planlagt at disse skolegårdene skal utbedres i prioritert rekkefølge:

1. *Uterom Tromsdalen skole*
Etablering av områder for ballspill, utskiftning av lekeapparater og etablering av ny belysning.
2. *Uterom Grønnåsen skole*
Etablering av basketballbane, ny belysning, kunstnerisk utforma amfi og hengeplass. Under planlegging i samarbeid med Kunstordningen, Tromsø kommune.
3. *Uterom Straumsbukta skole*
Renovering av uterommet med Straumsbukta skole har stått på prioriteringslista ei stund. Straumsbukta har blitt oppgradert med en treningspark i 2021, mens resten av prosjektet ferdigstilles sammen med kunstprosjekt.
4. *Uterom Stakkevollan skole*
Trær i omkringliggende skogsområder til skolen har fått røtter ødelagt på grunn av

erosjon av skogsbunnen forårsaket av tråkk. Det har blitt tegna ut en plan for erosjonssikring med tredekker og hinderløyper. Bygginga av dette prosjektet ble påbegynt i 2021 og ferdigstilles sammen med annen oppgradering av skolegården.

5. *Uterom Hamna skole*

Gårdsrommene ved skolen oppleves som kalde og tomme. Det bør inn vegetasjon og bedre mulighet for lek og opphold. Adkomstområdet sør ved basketballbane har forbedringspotensial.

6. *Uterom Lunheim skole*

Flere disser og lekestativer, erosjonssikring, sand i sandkasser, ny asfalt, basketballstativ, flere lyspunkter, mer sykkelparkering, bedre trafikksituasjon.

7. *Uterom Kaldfjord skole*

Utbedring av mangler når det kommer til dekker, drenering og aktivitetsområder.

8. *Uterom Kattfjord skole*

Nye lekeapparater, mer sand i sandkassen, sykkelparkering.

9. *Uterom Ramfjord skole*

Uterommet er slitt og lite innbydende. Skolegården trenger en totalrenovering med nye lekeapparater, plasser for ballspill, løsning for drenering, vegetasjon og belegning.

10. *Uterom Prestvannet skole*

Utbedre hull i asfalt, belysning, drenering, flere lekeapparater, eventuelt fjerning av granulat.

11. *Uterom Reinen skole*

Forbedring av fotballbane. Flere apparater. Flere aktiviteter pga. skredfare som stenger av områder. Flere soner. Sikkerhetstiltak. Parkering. Flere sykkelstativer. Fjerning av vegetasjon. Ballvegg/blink.

12. *Uterom Sjursnes skole*

Den brede alderssammensetningen av elever gir en del utfordring når det gjelder tilbud for ulike aldersspenn.

13. *Uterom Slettaelva skole*

Trafikksikkerhetstiltak innenfor skolegården knyttet til hente/bringesituasjoner+ parkering, nytt klatrestativ, utbedre/ny asfalt.

Midler til skolehageprosjekter (anslagsvis 300 000,-per år)

Det er vedtatt i kommunestyret at Tromsø kommune legger til rette for etablering av skolehager ved alle skoler i kommunen. Skoler som ønsker å starte opp skolehager på eget initiativ eller ved hjelp av Holt læringstun kan få midler til opparbeidelse. Bjerkaker skole har ytt ønske om å få starta opp et skolehageprosjekt.

Mindre tiltak diverse (anslagsvis 700 000,- per år)

Det trengs midler til mindre tiltak som benker, enkeltelementer og sykkelparkeringsplasser.

Ubrukte midler

Siden det kan oppstå framdriftsmessig etterslep på prosjektene (pga materialleveranser, anbudsprosess etc.) er det viktig at avsatte investeringsmidler følger prosjektet uavhengig av år.

Konklusjon

Sak og prioriteringsliste for perioden 2022- 2025 tas til orientering.

Vedtakskompetanse

Oppvekst- og utdanningsutvalget